

Сприйняття - це не лише чуттєвий образ, а й усвідомлення виокремленого об'єкта. Людина сприймає предмети, які мають для неї певне значення [3]. Сприйняття людини тісно пов'язане з мисленням, із розумінням сутності предмета. Свідомо сприйняти предмет - означає подумки назвати його, тобто зарахувати його до певної групи, класу предметів, узагальнити його в слові. Психологи займалися переважно вивченням свідомого сприйняття, досягнувши великих успіхів у розумінні механізмів і закономірностей сприйняття. При вивченні сприйняття психологія базується на результатах психофізіології. Підпорогове сприйняття в силу його складності вивчено значно менше.

Список використаних джерел:

1. Безпека життєдіяльності [Електронний ресурс] : метод. реком. з вивчення дисципліни та виконання індивідуальних завдань самостійної підготовки для студентів МНАУ денної форми навчання / уклад. В. М. Курепін, К. О. Яблуновська. - Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – 29 с. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6346>.

1. Психологія [Електронний ресурс] : методичні рекомендації з вивчення дисципліни та виконання практичних та самостійних робіт для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня "Бакалавр" спеціальності 201 "Агрономія" / уклад. Л. В. Гула. - Електрон. текст. дані. - Миколаїв : МНАУ, 2020. - 80 с.

2. Варій М.Й. Загальна психологія: Навч. посібник / Для студ. психол. і педагог, спеціальностей. - Львів: Край, 2005.

*Науковий керівник – асистент Гула.Л.В.
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 614.84

УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ У ТОРГОВО-РОЗВАЖАЛЬНИХ ЦЕНТРАХ УКРАЇНИ

Курепін Вячеслав Миколайович,
orcid.org:0000-0003-4383-6177
старший викладач кафедри методики професійного навчання,
Миколаївський національний аграрний університет

Пожежі з трагічними наслідками в торгово-розважальних центрах завжди викликають неабиякий резонанс. Через трагедію гинуть люди, серед них – багато дітей. Всі небезпечні та трагічні ситуації трапляються у 99% випадків

дуже неочікуване як для працівників, так і для відвідувачів подібних закладів. Смертоносні пожежі у торговельно-розважальних центрах (ТРЦ) виникають через недотримання правил пожежної безпеки та недбалості керівництва, а в деяких випадках відсутності (несправності) систем оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей погіршує ситуацію. У зв'язку з цим однією з ланок загальної системи управління керівників ТРЦ повинна бути керування системою оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей при виникненні надзвичайної ситуації. Для цього необхідне задіяти економічні ресурси підприємства щодо фінансування профілактичних заходів з охорони праці, виконання програм поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, інших програм, спрямованих на запобігання нещасним випадкам [1]. Складовою частиною підготовки і організації безпеки є прийняття управлінських рішень в економічних процесах розвитку кожного підприємства та використовувати інші джерела фінансування, які визначені законодавством, у державному і місцевих бюджетах.

В наш час системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією (СОУЕ) набувають все більшої популярності та стають стати невід'ємною частиною ТРЦ. Дослідження показують, що найбільша кількість жертв при виникненні пожежі виникає, як правило, не в наслідок самого загоряння, а через їхнє несвоєчасне оповіщення та евакуації. Слід зазначити, що управління людьми в надзвичайних ситуаціях дуже складно, особливо, якщо мова йде про великі скупчення людей.

Евакуація людей під час пожежі виникає несподівано, починається усіма людьми одночасно і здійснюється в одному напрямку – до виходу з приміщення або будівлі. Це призводить до скупчення людей перед дверними прорізами, в проходах, на сходових клітках та в інших вузьких місцях. Крім того, в умовах пожежі діють небезпечні фактори пожежі – задимлення, підвищена температура, токсичність продуктів горіння, які ускладнюють умови евакуації. Основним критерієм безпеки у разі вимушеної евакуації є час.

Безпека в таких екстремальних умовах забезпечується якісним управлінням евакуацією людей, яка повинна починатися заздалегідь. Це створення шляхів евакуації відповідної довжини, необхідною кількістю евакуаційних виходів (не менше двох), їх оптимальною шириною, а також відповідним конструктивно-планувальним виконанням шляхів евакуації та евакуаційних виходів [2].

Визначальну роль у випадку надзвичайної ситуації, де кожна секунда є вирішальною, відіграє комплекс заходів які забезпечують своєчасну передачу інформації про виникнення пожежі або іншої надзвичайної ситуації і тим самим

сприяють евакуації людей з небезпечної території (дії персоналу об'єкту, своєчасне спрацювання СОУЕ).

Комплексна система управління у разі виникнення небезпечної ситуації повинна бути максимально швидкою та безперешкодною [3]. Для цього торгово-розважальні центри обладнуються сучасними протипожежними системами, які відповідають всім діючим вимогам та нормативним документам з протипожежної безпеки. У разі небезпеки повинні спрацювати автоматичні системи світлового та мовного оповіщення, які зорієнтують усіх, хто знаходитиметься у небезпеці щодо першочергових дій та надати поштовх своєчасному управлінню евакуацією людей з будівлі з боку персоналу та відповідальних осіб об'єкту.

Управління евакуацією відбувається за допомогою трансляції системою оповіщення заздалегідь записаних текстів, які містять інформацію про направлення евакуаційних потоків, що включають пояснення про світлових показниках напряму у вигляді табло з написами «ВИХІД» та інших засобів індикації. Тексти повинні бути розроблені так, щоб вони були спрямовані на придушення паніки та нервозності, ускладнюють керування евакуацією. Крім того, не слід забувати про можливість у ручному режимі зробити додаткове оповіщення будь-якої конкретної зони центру. А плани евакуації на стінах чітко підкажуть найближчий і найзручніший шлях до порятунку.

Торгово-розважальні центри є місцями скупчення великої кількості людей, тому вимагають підвищених заходів безпеки. Управління безпекою забезпечується системами комплексного контролю з усім, що відбувається на об'єкті.

Оптимальним рішенням для ТРЦ буде використання інтегрованої системи управління безпекою. Прикладом її може бути інженерна інфраструктура яка є основою ефективного функціонування всіх торгово-розважальних центрів. Інженерні системи допоможуть створити відчуття комфорту та безпеки для відвідувачів, підвищити відповідальність посадових осіб установи та створити безпечне середовище для роботи персоналу. Всі інженерні системи відіграють важливі ролі в процесі роботи ТРЦ. Серед основних систем – фонове озвучення (інформація про небезпеку, порядок дій), електроосвітлення, комп'ютерна мережа, мережева інфраструктура, телефонний зв'язок та система безпеки. Телефонне обладнання об'єднає в одну внутрішню мережу приміщення адміністрації, охорони та інші службові приміщення, що дає змогу керівникам різних ланок управління своєчасно реагувати на небезпеку.

Ми живемо у той час, коли управлінські рішення та технології дозволяють оперативно виявляти можливі небезпеки та загрози, реагувати на надзвичайні ситуації. Це дуже важливо для безпеки людей.

Список використаних джерел:

1. Жорова, А. М. Конспект лекцій по дисципліні «Управління змінами» [Електронний ресурс] : для студ. ф-ту менеджменту V курсу денної форми навч. спец. 7.03060101-«Менеджмент організацій і адміністрування», 8.03060101-"Менеджмент організацій і адміністрування" / А. М. Жорова. - Електрон. текст. дані. – Миколаїв : МНАУ, 2014. – 44 с.

URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/3108>.

2. Курепін В.М. Базова концепція забезпечення управління безпекою розважальних центрів, уклад. В.М.Курепін // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 128 – 131. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6412>.

3. Курепін В.М. Комплексна безпека підприємств, як складова системи управління, уклад. В.М.Курепін, К.М.Горбунова, // Актуальні питання техногенної та цивільної безпеки України : матеріали I Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 21-22 вересня 2018 р.- Миколаїв : Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2018. – С. 21 – 23. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6414>.

УДК 159.91

ОСНОВНІ ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ УВАГИ

Харитонюк Альона Олександрівна,
*здобувач вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія»,
Миколаївський національний аграрний університет*

В кожний момент діяльності людини на неї діє багато різних об'єктів, але не всі вони однаково нею відображаються. Одні предмети і явища відображаються нею чітко і ясно, а другі - наче відступають на задній план і майже не помічаються, треті у даний момент взагалі не існують для неї.

Увага - це психічний стан, який характеризує інтенсивність пізнавальної діяльності що виражається в її зосередженості на вузькій дільниці.